

Akilas Millas

Oğlunuz Er Yorgos Savaşırken Öldü

12 Ağustos 1921, Kızıl Tepe, Sakarya

Kitap YAYINEVİ

OĞLUNUZ ER YORGOS SAVAŞIRKEN ÖLDÜ
12 AĞUSTOS 1921, KIZIL TEPE, SAKARYA

KİTAP YAYINEVİ – 52
ANI VE YAŞAM DİZİSİ – 6

OĞLUNUZ ER YORGOS SAVAŞIRKEN ÖLDÜ / AKİLAS MİLLAS

© 2004, KİTAP YAYINEVİ LTD.

YUNANCA'DAN ÇEVİREN
HERKÜL MİLLAS

DÜZELTİ
NİHAL BOZTEKİN

KİTAP TASARIMI
YETKİN BAŞARIR, BEK

TASARIM DANIŞMANLIĞI
BEK

GRAFİK UYGULAMA VE BASKI
MAS MATBAACILIK A.Ş.
DEREBOYU CAD. ZAGRA İŞ MRK.
B BLOK NO:1 34398 MASLAK-İSTANBUL
T: (0212) 285 11 96
E: INFO@MASMAT.COM.TR

1. BASIM
MART 2004, İSTANBUL

ISBN 975 8704-66-4

YAYIN YÖNETMENİ
ÇAĞATAY ANADOL

KİTAP YAYINEVİ LTD.
CİHANGİR CADDESİ, ÖZOĞUL SOKAĞI 20/I-B
BEYOĞLU 34433 İSTANBUL
T: (0212) 292 62 86 F: (0212) 292 62 87
E: kitap@kitapyayinevi.com
W: www.kitapyayinevi.com

Oğlunuz Er Yorgos Savaşırken Öldü

12 Ağustos 1921, Kızıl Tepe, Sakarya

AKİLAS MİLLAS

ÇEVİREN
HERKÜL MİLLAS

Kitap YAYINEVİ

Önsöz

Bu kitapçık sıradan bir olayı anlatıyor; bir erin ölüm seferini. Türk okurlar için olay daha da basit, çünkü ölen bir "düşman eri"dir. İstiklal Savaşı sırasında Ankara yakınlarında, Sakarya'da ölen "isimsiz" bir genç. Bu tür ölümler bir yerde sevindiricidir de. "Ya onlar ya biz" mantığı egemen olur insanlarda.

Erin adı Yorgos Magnis. Kusuru çoktu. Kahramanlığa ve Megali İdea'ya, yani vatan topraklarının genişletilmesi gereğine inanmıştı. Doğduğu kenti, İstanbul'u "vatan" bellememiş, soyut Yunanlılık kavramına sarılmıştı, yani milli bir ideale. Çocuk yaşta ölmeyeceğine inanmış, kilisede bir mum yakınca Tanrı'nın koruması altında olacağını sanmıştı; mutluluğu aşkta, sporda, şiirde, parada değil, "sınırsız sınırlarda" aramıştı.

Türk ve Yunanlılardan son iki yüzyılda bu tür savaşlarda böyle gençlerden binlercesi öldü. Sonunda bizim aklımızda kalan, sadece bazı tarihler ile kazanılan veya kaybedilen topraklardır. Bu kitapçık ise "meçhul asker" dediklerimizin de özel bir yaşamları olduğunu hatırlatıyor. Bir ölü, geride kalan yakınlar, anneler, babalar, ağabeyler, bazen bir küçük kızkardeş, büyükanneler, satır aralarında gizli pişmanlıklar, çamurlu cephelerde yıkılan en romantik düşler... Yani bu kitap soyut/hayali olanı somuta dönüştürüyor, geçmişin başka bir boyut taşıdığını da hatırlatıyor. Savaşlar iki türlü anlatılabilir, "bizim" ya da "onların" açısından. Burada, en azından ben, olaya bir ailenin açısından baktım. Bir de "tarihi" bir kişinin serüveni açısından. Er Yorgos'un son saatlerini, son düşüncelerini ve duygularını hiç öğrenemeyeceğiz. Bunu da okurun hayal gücü tamamlayabilir.

Akilas Millas (amcamın oğlu) arşivindeki kartpostalları değerlendirerek bu kitabı ilk kez 1983'te Yunanistan'da yayınladı. Çeviriyi yaparken metne sadık kalmaya çalıştım. Ama Kostantinopolis'e İstanbul, Panormos'a Bandırma, Redestos'a Tekirdağ, Pera'ya Beyoğlu dedim. Bütün tarihler, o yıllarda Yunanistan'da kullanılan takvime göredir ve çağdaş Grigorius takviminden 13 gün daha "erken" bir tarihi göstermektedir.

Atina, Ocak 2004
Herkül Millas

Giriş

Bu kitaptaki kartpostal ve fotoğraflar bir rastlantı sonucu 1973 yılında İstanbul'da yardımsever bir kurum olarak bilinen bir Rum yetimhanesinin eski terkedilmiş binasında bulundu. Bu koca bina bir ara yaşlılar evinin deposu olarak da kullanılmıştı. Kartpostal ve fotoğraflar oraya, kimilerinin bir zamanlar yaşamlarının bir parçası saydığı, son anlarına kadar sevgiyle korudukları, ama acımasız zamanın yararsız ve gereksiz nesnelere dönüştürdüğü başka birçok eşya ile birlikte atılıvermişti. Onları bulduğumda hepsi kirli mavi bir kurdeleyle, şefkatle diyebileceğimiz bir biçimde sarılıydı. Nem ve tozdan yıpranmış, yıllarca önce bu yetimhanede ölmüş olanların giysi yığınları ve başka eşyaları arasında yerlerde sürünüyordu.

Bu kartpostal ve fotoğrafların temel trajik figürü, Anadolu cephesindeki Yunan askeri güçlerine bağlı Üçüncü Ordu'da görevli, yaklaşık 1898 doğumlu İstanbullu er Yorgos Magnis'tir. Onu ilk kez Yunanistan'da Halkida'da görüyoruz; 13. İhtiyat Piyade Tümeni'nde eğitim görmektedir. İlk kartpostallar 19 Ağustos 1919'da oradan postalanır. Üç ay kadar önce Yunan işgal ordusu İzmir'e çıkmıştır. Bu olayın yarattığı heyecan dalgası birçok İstanbullu Yunanlının –çoğu gönüllü– Yunan ordusuna katılmasına neden olmuştur.

1919 sonunda Anadolu'daki Yunan ordusu 57.000 er ve 2.400 subaydan oluşuyordu. Yunan işgali İzmir dışında Ödemiş, Bayındır, Bergama, Manisa, Kasaba (Turgutlu) ve Ayvalık gibi yerlere de ulaşmıştı. Kartpostallardan Yorgos Magnis'in 6 Aralık 1919'da İzmir'de (resim 8), 16 Aralık 1919'da Manisa'da (resim 9), 30 Ocak 1920'de Ahmetli'de (resim 13), 4 Nisan 1920'de Kasaba'da (resim 16) ve 16 Mayıs 1920'de Sardes'te (Salihli yakınları, resim 18) olduğunu anlıyoruz.

Haziran 1920 başlarında Yunan ordusu Anadolu içlerine yönelir. 9-12 Haziran'da Alaşehir alındıktan sonra Bandırma'nın ele geçirilmesi planlanır. 17 Haziran 1920'de Balıkesir'e girilir. Yorgos Magnis kente ilk girenlerden biridir; 20 Haziran 1920'de Rum Batmanidis kardeşlerin bastırdığı iki kartpostalı gönderir evine (resim 20 ve 21).

19 Haziran 1920'de Yunan karma tugayı Bandırma'ya çıkar; birkaç gün sonra, 23 Haziran'da, İngilizlerin Mudanya'ya çıkışı ve Yunanlıların 25

Haziran'da Bursa'ya girişiyle kuzey harekâtı tamamlanır. 5 Temmuz'da Yorgos Magnis Bandırma'dan evine birkaç kartpostal yollar (resim 26-34). 6 Temmuz'da Kral Aleksandros, Başkomutan Paraskevopulos ile birlikte bu kıyı kentini ziyaret eder (resim 26, 27 ve 34-40). Yunan ordusu Temmuz 1920'de Bandırma-Bursa-Uşak hattını kurup Anadolu içlerine 150 kilometre kadar sokulur; planı Doğu Trakya'ya çıkarma yapmaktır.

Trakya "Müttefiklerin" ortak kontrolü altındaydı ve bu güçler Mayıs 1920'ye kadar orada kaldı. San Remo Antlaşması'na göre bu tarihte bölgenin kontrolü Yunan işgal güçlerine geçecekti. Trakya ordusu önce batıya, haziranda da Miralay Cafer Tayyar'ın başkaldırısını fırsat bilerek doğuya hareket etti ve İstanbul'a yaklaştı.

1. Ordu Komutanı Miralay Cafer Tayyar, (İstanbul) padişah hükümetinin teslimiyetçi tutumuna karşı 4 Nisan'da başkaldırmış ve Doğu Trakya Müslüman halkından on kura asker toplamıştı. Bu isyanı bastırma görevi Yunan Trakya ordusuna ve İzmir tümenine verildi. Harekât kapsamında Yunan ve İngiliz donanmasının desteğiyle 7 Temmuz 1920'de Marmara Ereğlisi'ne ve Tekirdağ'a çıkarma yapıldı. Bu çıkarma Magnis'in Bandırma'dan gönderdiği ve babasına ait şirketin temsilcisi Bay Gerusalmi'nin bastırdığı 8 Temmuz 1920 tarihli yedi kartpostalda kısaca anlatılmaktadır (resim 44-50). Doğu Trakya temmuz sonunda Yunan işgali altına girmişti. 28 Temmuz'da Osmanlı sınırlarını belirleyen Sevr Antlaşması imzalandı. Görünüşte bu antlaşma Yunanlılar için büyük bir başarıydı. Yunanistan "iki kıtanın ve beş denizin ülkesi"* olma düşünü gerçekleştirmeye hiçbir zaman bu denli yaklaşmamıştı.

Yorgos Magnis büyük olasılıkla güze kadar Trakya'da kaldı. Bu arada Yunanistan'da siyasal iktidar değişti. Kral Aleksandros 25 Ekim 1920'de aniden öldü ve 1 Kasım'da yapılan seçimlerde Venizelos karşıtları büyük bir zafer kazandı. Venizelos istifa ederek yurt dışına çıktı. 22 Kasım'da plebisit yapıldı ve kral Yunanistan'a döndü. Yorgos Magnis'i 24 Kasım'da Uşak'ta buluyoruz (resim 68).

Yeni iktidar Yunan ordu kademelerinde önemli değişiklikler yaptı. Ordu komutanlığına L. Paraskevopulos'un yerine A. Papulyas getirildi. Veni-

* Bu slogan "Megali İdea"ya paralel geliştirilmişti. İki kıta Avrupa ve Asya, beş deniz ise İyonya (Batı Yunanistan), Ege, Akdeniz, Marmara ve Karadeniz'dir –ç.n.

zelos yanlısı yüksek rütbeli komutanlardan Otoneos, Hacimihalis ve Mazarakis istifa ettiler (resim 61). Yeni hükümet, son üç yılda ordudan çıkarılmış olan üst, orta ve aşağı kademelerden 1500 kadar subayı yeniden göreve çağıracağına söz vermişti. Yunan ordusunda bu siyasi ve askeri değişikliklerin kısa ve uzun süreli çok önemli sonuçları oldu.

Yorgos Magnis, 19 Aralık'ta Güney Köy mevkiinden büyükannesine ve kız kardeşi Liza'ya "uğurlu ve mutlu" bir yeni yıl diler. 23 Aralık 1920'de Yunan 1. Ordusu, 2/29. alay tarafından desteklenerek Eskişehir'e yönelir. Yunan ordusu ayın 28'inde, eskisine kıyasla hem sayıca, hem de donanım, eğitim ve disiplin bakımından artık daha üstün durumdaki Ankara güçleriyle muharebeye girişir ve 1 Ocak 1921'de de Eskişehir'i alamadan eski mevzilerine geri çekilir. Magnis, cephenin hep ön saflarındadır ve Elvanlar'a vardığı 10 Ocak 1921 tarihine kadar evine hiç kartpostal göndermez. Onbeş gün sonra Afyonkarahisar ile Uşak arasındaki Karakuyu'da, 2 Şubat'ta Uşak'ta, 13 Şubat'ta Manisa'dadır (resim 87). 14 Şubat'tan mart ortalarına kadar Manisa'da kalır.

10 Mart'ta Yunan ordusu üç ayrı koldan Eskişehir-Afyon Karahisar hattına doğru hareket eder. Adapazarı'ndan sonra 15 Mart 1921'de Afyonkarahisar alınır, ama İnönü mevkiinde Türk ordusunun güçlü direnciyle karşılaşılır. Yunan ordusu önemli kayıplar vererek eski mevzilerine çekilir. Kuzeyde Türk ordusu Yunan 1. Ordusunun geri çekilmesini engellemek için hareket eder. Dumlupmar mevkiinde büyük Türk taarruzu gerçekleşir. 348. Alayın direnci 1. Ordunun geri çekilmesi için gerekli zamanı sağlar. Yunan ordusunun temel güçleri ve Plastiras'ın 5/42. alayı yetişince Türk ordusu Kütahya'ya çekilir. Mart ayındaki bu savaş Yunan ordusunun Anadolu'daki, büyük psikolojik yıkıma da neden olan ilk başarısızlığıdır. Subaylar gibi erler de artık örgütlü ve mücadeleci, hatırı sayılır bir rakibin karşısında olduklarının bilincindedirler.

Nisan başlarında Yorgos Magnis, Uşak'tadır. Yunan ordusu Sakarya'ya doğru hareket edebilmek için sonraki iki aylık sürede hazırlıklarını hızlandırır. Yunan tarafı büyük bir askeri başarıyla savaşı bitireceğine inanmaktadır. Paskalya'dan sonra, Kral Konstandinos askere moral vermek için yanında prensleri Pavlos, Nikolaos ve Andreas, Başbakan Gunaris ve Savunma Bakanı Teotokos ile İzmir'e gelir (resim 99 ve 104-107).

Yunan ordusunun saldırısı 2-3 Temmuz'da Kütahya muharebesiyle ve 8 Temmuz'da Eskişehir'in alınmasıyla başlar. Türk ordusu Sakarya'nın doğusuna geçerek yeni mevzilerinde konumlanır. Kütahya'da, Konstandinos'un başkanlığında bir askeri brifing yapılır ve ordunun Ankara'ya doğru ilerlemesine karar verilir. Yunan ordusu 1 Ağustos'ta son bir saldırı niyetiyle Sakarya'ya doğru ilerler ve saldırıya başlar. 3. Ordunun 3. Tümeni Porsuk Irmağı'nın kuzey sahilini izler. Askerin morali düzgündür, ama yorgundur ve cephanesi kıttır. "Karşı güçlere saldırmaları emredilince, halleri artık güçlerinin sınırlarına varmış olduklarını" gösterir. Türk ordusu ırmağın doğusunda, kararlı, son karşılaşma için hazır bekler. 10 Ağustos'ta savaş kızışır.

Yorgos Magnis annesinin son mektubunu okuyamadı. Annesi ona Meryem Ana yortusunda son mektubunu yazdığı sırada o iki gün önce, 12 Ağustos 1921'de, saat 14.10'da Ankara'nın yetmiş kilometre güneyinde savaşırken ölmüştü. Büyük muharebenin ikinci günüydü ve Anadolu savaşının en çarpıcı günlerinden biriydi. Yunanlıların 3. Ordusu Sakarya kıyılarında kıran kırana bir mücadeleye girişti. Gök Irmağı'nın kuzey kıyısında bir gün önce başlayan umutsuz bir saldırı sürüyordu. Yunan ordusu Tarla Bayır*-Toydemir-Kızıl Tepe mevkiinde çok güçlü bir direnmeyle karşı karşıya kalmıştı. Her iki taraftan da çok insan öldü.

Mektuplaşma bu noktada son bulur. Bu muharebeden ve Yunan ordusunun ilk mevzilerine geri çekilişinden sonra, "kardeşçesine arkadaşı" N. Kokolas (resim 89 ve 90) 12 Eylül günü İzmir'den Aya Fotini metropol kilisesinin çan kulelerini gösteren kartı gönderir ailesine (resim 112). Yorgos Magnis'in ölüm haberinden başka özel eşyaları arasında bulunan birkaç kartı da göndermiştir. Annesinin gönderdiği ve Yorgos'un okumaya ömrü yetmediği kartpostal da bunların arasındadır (resim 111). Acılı eller cepheden gönderilen, bu kartları ve fotoğrafları bir tür sıraya koymuş, bir kurdeleyle bağlayıp saklamıştı.

Hiç kuşku yok ki mektupların büyük bölümü kaybolmuştu. Ailesinin Yorgos'a gönderdiği mektuplar, son birkaçı dışında, hiç bulunamadı; oysa bu mektuplardan sürekli söz edilmektedir.

* Yorgos Magnis burada öldü. Arkadaşı herhalde yanlışlıkla bu mevkiiden söz ederken "Yaprakbayır Tepe" demiştir.

Mektuplaşmada adları geçenlerin başlıcaları şunlar:

•Yorgos M. Magnis (resim 4, 5, 13, 14, 18, 64, 69, 75, 89, 91, 93)
•Konstandinos M. Magnis (kardeşi Kostas, resim 73, 101)
•Elisavet M. Magni (kızkardeşi Liza, resim 73, 101)
•Ekaterini Magni, baba adı Kalinikos (annesi resim 73, 101)
•Mihail Yeorgiu Magnis (babası, İtaki adasından, resim 73)
•Teodoros Kalinikos, (Teodoros dayı)
•Konstandinos Kalinikos (Konstandinos dayı, resim 73)
•Elisavet Kaliniku (büyükanne)

Mektuplaşmada adlarını geçenlerin yaşamları nasıl son buldu?*

Kardeş Kostas da Yorgos gibi gönüllü olarak Halkida'da askerlik yaptıktan (1929) sonra Seres kentine yerleşti, burada evlendi ve mühendis olarak çalıştı. Genç yaşta 1942'de öldü. İki yıl sonra da karısı öldü. Çocukları yoktu. Annesi ve babası çok ileri bir yaşta İstanbul'da öldü. Baba 1956'da, anne de 1958'de.

Teodoros Kalinikos 1960'ta İstanbul'da trafik kazasında öldü. Bu ölümlerden sonra "Lizacık", Yunanlılar 1964 yılında İstanbul'dan Yunanistan'a sürülene kadar dayısı Kostandinos Kalinikos'un evinde yaşadı. Dayı, ailesiyle Atina'ya yerleşti, 1976'da öldü.

"Liza" yalnız başına İstanbul'da kaldı. Magnis ailesinin, otoriter annenin daha da ağırlaştırdığı sıkı disiplinli atmosferi içinde büyüyen, melankolik, zayıf ve güçsüz bir karaktere sahip olan Elisavet, yoksullar evine sığındı ve kısa süre sonra, pek yaşlı sayılmayacak bir yaşta öldü. İstanbul'da hiçbir yakını kalmayınca, erken ölen ağabeyinin kartpostallarını çocukluk anılarını korumak istercesine ölümüne kadar koruyan ve saklayan Liza'dır. O da ölünce, "yararsız" öteki eşyalarıyla birlikte, aynen korundukları biçimleriyle, yani mavi bir kurdeleyle bağlı olarak yoksullar evinin bodrumuna atılmış olmalılar.

Akilas Millas

* Bilgiler Teodoros dayının kızı Liza Vutsina ve arkadaşı İoannis Kibritis tarafından verilmiştir.

Biraz Buruşuk Giysilerim, Ama Umarım Bu Sizi Rahatsız Etmez. Ben Ayniyim.
Yorgos Magnis

Kartpostalların üzerindeki
basılı açıklamalar italik olarak yazıldı.
Yorgos Magnis kartpostalın
ön yüzüne bir şeyler yazmışsa
bunları "ön yüz" başlığı altında bulacaksınız.
Metni Türkçe'leştirirken imla ve ifade
Yorgos Magnis'in kullandığı gibi bırakıldı.
Köşeli parantez içindeki açıklamalar
Akilas Millas'a aittir.
Tamamı 112 adet olan numaralandırılmış
kartpostal ve fotoğraflar
kitapta "resim" olarak adlandırıldı.

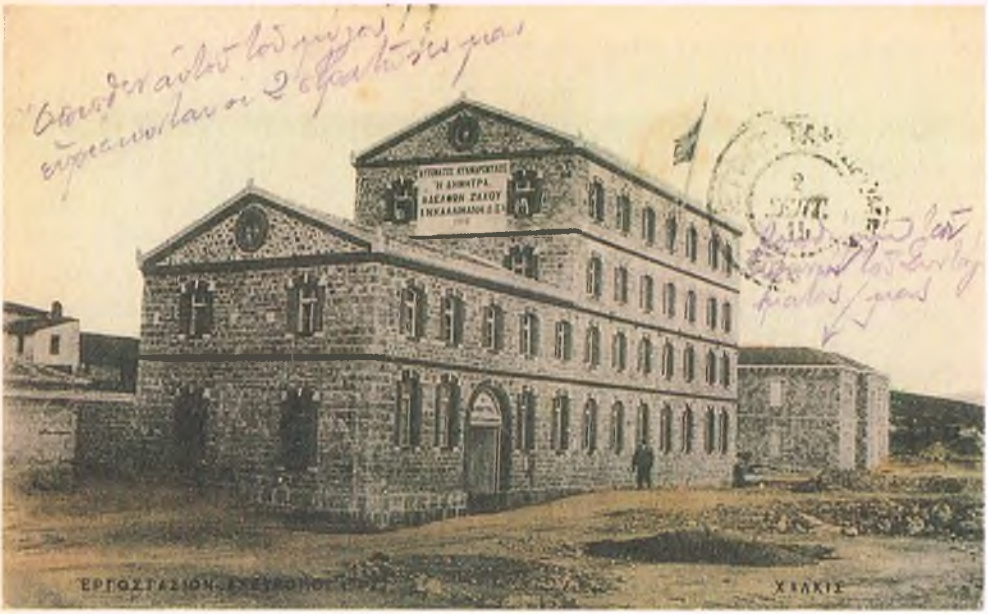

1.

Bayan Ekaterini Magnis
Kalivrusi dükkânı
Grande Rue de Pera 342
İstanbul

Halkida'daki 8. Piyade İhtiyat Tümeni, 3. Alay, 3. Bölükte bulunan er oğlunuzdan candan selamlar.

19 Ağustos 1919 Y. Magnis

2.

Ön Yüz

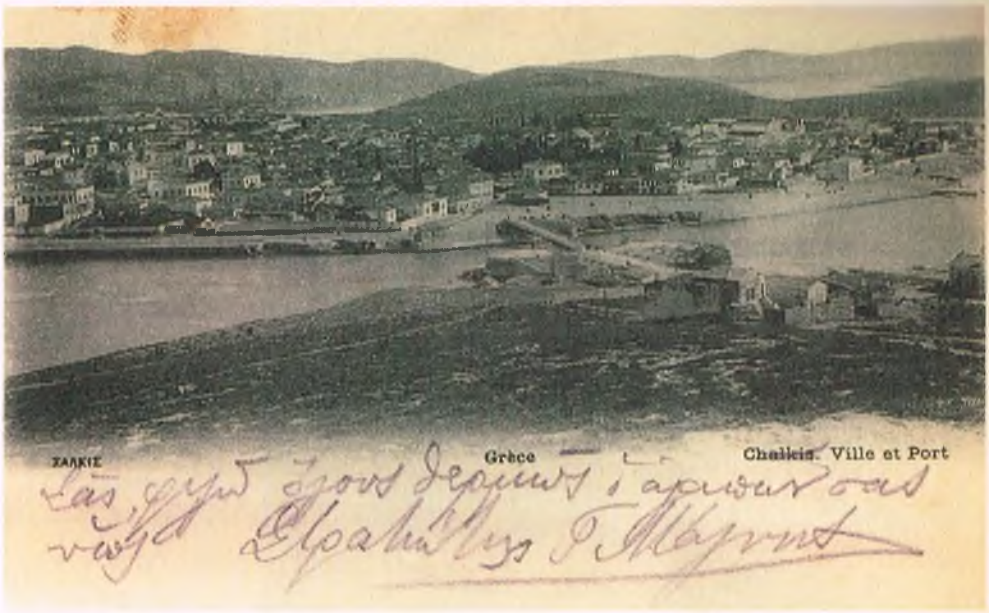
İki koğuşumuz bu değirmenin arkasındadır.
Efsunlar alayımızın deposu.

Arka Yüz

Bayan Ekaterini Magnis
Kalivrusi dükkânı
Grande Rue de Pera 342
İstanbul

19 Ağustos 1919
Halkida'daki 8. Piyade İhtiyat Tümeni, 3. Alay, 3. Bölük'e katılmamın anısına.

Y. Magnis

3.

Halkida, 31 Ağustos 1919

Bayan Ekaterini Magnis
Pera

Sevgili anne ve babacığım.

Zarfın içinde Halkida'nın genel manzarası ile birlikte kışlık askeri giysilerimle bir fotoğrafımı [resim 4] da bulacaksınız. Biraz buruşuk giysilerim, ama umarım bu sizi rahatsız etmez. Ben aynıyım. Çok iyiyim ve sizlerin de iyi olmanızı dilerim. Bana elden geldiğince sık yazmaya çalışın. Hepinizi candan öperim.

Sizi seven oğlunuz er Y. Magnis

4.

5.

Halkida,
1 Eylül 1919

Bay ve Bayan
Mihalis Y. Magnis
Bebek

Sevgili anne babama
ve kardeşlerime
içten sevgimin
nişanesi olarak,

Er Y. M. Magnis

6.

Çavuş
Papazisimos Lukas'tan
dostluk anısı olarak

L. Papazisimos Çavuş

7.

12-25 Eylül 1919

Sevgili kız kardeşim
Liza'cık için
Kardeşinden
binlerce öpücük

Er Y. Magis

8. *Yunan ordusunun bir alayı cepheye gidiyor.*

Posta Kutusu 922, [İzmir], 6 Aralık 1919

Bayan Ekaterini Magnis
Kalivrusi dükkânı
Grande Rue de Pera 342
İstanbul

Sevgili anne ve babacığım,
Bugün elime iki paket gazete geçti, çok teşekkür ederim. Ben çok iyiyim ve sizlerin de iyi olmanızı dilerim. Mektubunuzu bekliyorum. Saygıdeğer büyük anneme ve sevgili amcalarıma selam ederim. Sizi, Kostas ve Liza'cığı öperim.

Sizi seven oğlunuz
Yorgos

9. *Manisa – Niobe Gölü (Karagöl)*

16-29 Aralık 1919

Sevgili Kostas

Geçenlerde sana bir mektup göndermiştim ama henüz cevap almadım. Bana yazmaya üşeniyor musun? Sanmıyorum. Nedeni herhalde sınavlarının ve çalışacak derslerinin olması, öyle değil mi? İsim günün dolayısıyla sana uzun ömürler, derslerinde başarılar ve yaklaşmakta olan yeni yıl için de mutluluklar dilerim. Seni kucaklar öperim, kardeşin.

Yorgos

10.

Sevgili anne ve
babacığım,

Yortularınız
münasebetiyle sizlere
mutlu Noeller,
1920'nin mutlu bir
yeni yıl olmasını ve
yakında sağlık içinde
yeniden bir araya
gelmemizi dilerim.
Bu yıl bu günleri bir
arada kutlamak nasip
olmadı. Sağlık olsun
da zararı yok, her şey
yoluna girecek.

Hepinizi candan
kucaklarım
Sizi çok seven
oğlunuz

Yorgos

11.

Sevgili Kosta'cığım. Bayram dolayısıyla mutlu yıllar, uzun ömürler, sağlık ve derslerinde başarılar dilerim. Bu yıl bir arada olamayacağız, en azından önümüzdeki yıl bir arada olmamızı Tanrı'dan dilerim.

Candan kucaklarım, kardeşin

Yorgos

12. *General Ioannu*

13.

Çok sevdiğim anne
ve babama hatıra

Ahmetli cephesinde
bulunduğum sırada

30 Ocak 1920
Yorgos M. Magnis

14.

Sevgili anne ve
babama hatıra

Manisa, 3 Şubat 1920
Y. Magnis

15.

Posta Kutusu 922
[İzmir]
25 Mart 1920

Sevgili Liza'cığım,
Uzun ömürler, mutluluk, mutlu Paskalya ve derslerinde başarılar dilerim. Bu kartpostalı buldum ve bu çocuk sana benzediğinden sana gönderiyorum. Uzaktan da olsa seni tatlı tatlı öper, kısa sürede seni göreceğimi umarım.

Kardeşin Yorgos

16.

Hatıra
Askerlik hayatımdan,
sevgimin ve
dostluğumun kanıtı
olarak

Kasaba, 4 Nisan 1920
Fotios Noios

[bkz. resim 14]

17.

Posta Kutusu 922
[İzmir]
15 Mayıs 1920

Sevgili Kosta'cığım
İsim günü yortun
münasebetiyle sana
uzun ömürler,
sağlık ve derslerinde
başarılar dilerim.
Seni kucaklarım,

seni seven kardeşin
Yorgos

18.

Memleketlim Y. Magnis'e
Küçük Asya seferi hatırası
Sardes'in Akropol'ünde, 16 Mayıs 1920

F. Vakalis
Üsteğmen
[Y. Magnis, solda arkada]

19.

Üsteğmen F. Vakalis

20. *Balıkesir Saat Kulesi*

Balıkesir,
20 Haziran 1920

Sevgili anne ve babam,
Galip olarak girdiğimiz bu yerde bulunmaktayız ve elimize bol ganimet geçti. Sağlığım çok iyidir. Zaman geçtikçe daha da

[devamı sonraki kartpostalda]

21. *Balıkesir Adliyesi*

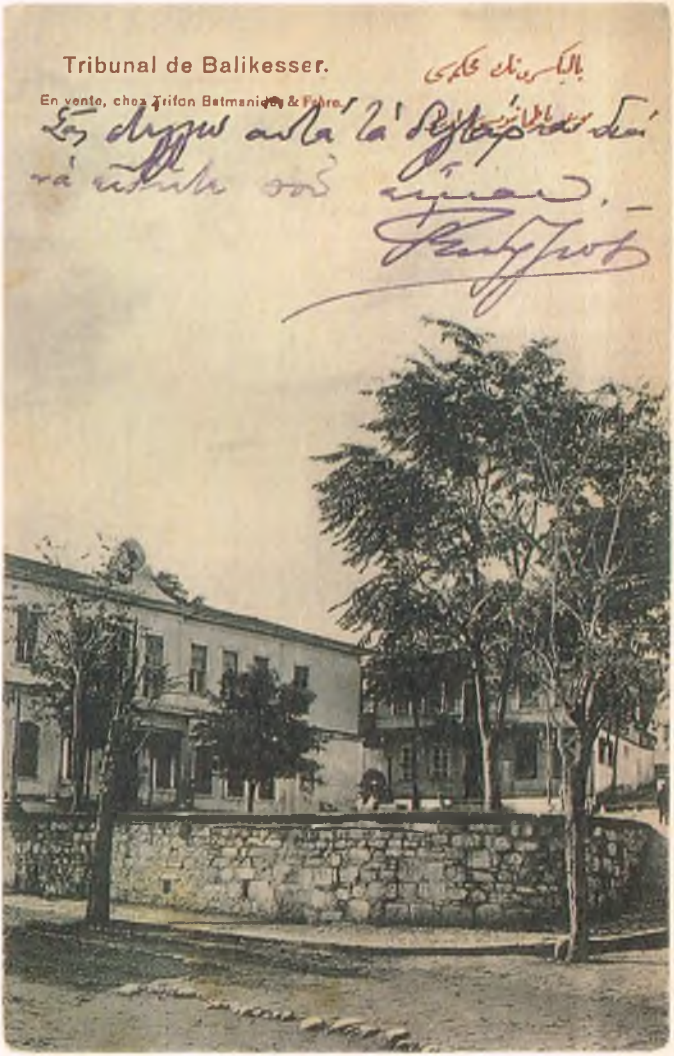
Ön Yüz

Nerede bulunduğumu görmeniz için bunları gönderiyorum.

Arka Yüz

yaklaşıyorum size. İster misiniz umutlarım bu kez gerçekleşir ve buluşuruz? Benim için merak etmeyin. Tanrı bizim yanımızdadır. Size fırsat bulduğumda elimden geldiği kadar sık yazıyorum. Sizi sıcacık kucaklarım.

Sizi çok seven oğlunuz Yorgos

22. *Balıkesir - Genel Görünüş*

Balıkesir, 23 Haziran 1920

Sevgili anne ve babacığım,

Hâlâ buradayım. Mektubunuzu aldım ve çok sevindim. Bu gece size cevabımı yazacağım. Bugün kentin öteki tarafını gönderiyorum. İşaretli ve kırmızı kiremitli küçük ev kaldığım evdir. Harekât yüzünden kaygı duymayasınız diye size artık her gün yazmaktayım. Görevlerim çok olduğundan uzun yazamıyorum size; özür dilerim. Hepinizi öpüyorum.

Sizi çok seven oğlunuz Yorgos

23. *Balıkesir'in genel görünüşü*

Konaklama yerimiz, 25 Haziran 1920

Sevgili anne ve babacığım,

Haziran 14 tarihli mektubunuzu, gazeteleri içeren zarfınızı ve bir kutu lokumunuzu aldım, size çok teşekkür ederim. Birkaçını yüzbaşıma verdim ve çok beğendi. Size her gün yazıyorum. Dün size biraz gülesiniz diye sağlık raporumu gönderdim. Tabii

[devamı sonraki kartpostalda]

24. *Balıkesir - Genel Görünüş*

beni deli sanmışsınızdır. Bugün de koleksiyonunuzu tamamlamak için bazı Balıkesir kartlarını gönderiyorum. Büyükanneye de özel gönderiyorum. Size göndermediğim başka kartlar bulamadım. Bu sabah hareket ettik ve buradan üç saatlik bir mesafede konakladık. Dediklerine göre Trakya'ya gidiyormuşuz.

[devamı sonraki kartpostalda]

25. *Balıkesir Sultanisi*

Tanrı yardımcı olsun da nereye gidersek gidelim. Size daha yakın olmak ise daha iyidir. Başarılarımız konusunda ilettiğiniz dilekler için teşekkür ederim ve benim için hiç endişe etmeyin.

Sizi, Kosta'cığı, küçük Lizi'yi candan öperim

Sizi çok seven oğlunuz
Y. Magis
1. Bölük/3. Piyade alayı

Hamiş – Bugünlerde 100 drahmiyi bekliyorum.

26.

Başkomutan sayın L. Paraskevopulos'un Panormon'daki [Bandırma] daveti
Sevgili anne ve babam için
Hatıra

5-18 Temmuz 1920
Y. Magnis

27. *Korgeneral L. Paraskevopulos Birinci Ordu Komutanı*

28.

Ön Yüz

(1) Bandırma'nın sahil yolundaki genel karargâh.

Arka Yüz

Sevgili anne ve babam için
Hatıra

5-18 Temmuz 1920
Yorgos Magnis

29.

Ön Yüz

Ele geçirildikten sonra Bandırma sahili

Arka Yüz

Sevgili anne ve babam için
Hatıra

5-18 Temmuz 1920
Y. Magnis

30.

Ön Yüz

(1) Bandırma İstasyonu ve (2) Rum Okulu

Arka Yüz

Sevgili anne ve babam için
Hatıra

5-18 Temmuz 1920
Y. Magnis

31.

Ön Yüz

1 Bandırma İstasyonu ve 2 Merkez Karargâh

Arka Yüz

Sevgili anne ve babam için
Hatıra

5-18 Temmuz 1920
Y. Magnis

32.

Ön Yüz

1 Kışlalar ve 2 Balıkesir Dalgakıranı

Arka Yüz

Sevgili anne ve babam için
Hatıra

5-18 Temmuz 1920
Y. Magnis

33.

Ön Yüz

Empirikos'un "Paralos" adlı gemisine binmek için kullanılan mavna.

Arka Yüz

Sevgili anne ve babam için
Hatıra

5-18 Temmuz 1920
Y. Magnis

34.

Ön Yüz

Bandırma'dan bir görünüş ve "France" savaş gemisi (x)
(xx) Kralın karaya çıktığı nokta.

Arka Yüz

Sevgili anne ve babam için
Hatıra

5-18 Temmuz 1920
Y. Magnis

35.

Ön Yüz

Kralın karaya ayak bastığı an

Arka Yüz

Bandırma'dan hatıra

6-19 Temmuz 1920
Y. Magnis

36.

Hatıra

Bandırma 6-19 Temmuz 1920
Y. Magnis

37.

Ön Yüz

Albay Kondilis'in Bandırma limanına çıkışı (x)
Albayımız Kondilis (xx)

Arka Yüz

Hatıra

Bandırma 6-19 Temmuz 1920
Y. Magnis

38.

Ön Yüz

General Paraskevopulos (x) "Kilkis" savaş gemisine giderken

Arka Yüz

Hatıra

6-19 Temmuz 1920
Y. Magnis

39.

Ön Yüz

Kral ve Başkomutan otomobilde

Arka Yüz

Bandırma hatırası

6-19 Temmuz 1920
Y. Magnis

40.

Ön Yüz

Kral karaya çıktığında Bandırma sahili

Arka Yüz

Hatıra

6-19 Temmuz 1920
Y. Magnis

41.

Ön Yüz

Bandırma'da Rum Okulu

Arka Yüz

Hatıra

6-19 Temmuz 1920
Y. Magnis

42.

Ön Yüz

Dalgakıran ve hastane olarak kullanılan "Amfitritis" gemisi (x)

Arka Yüz

Hatıra

6-19 Temmuz 1920
Y. Magnis

43.

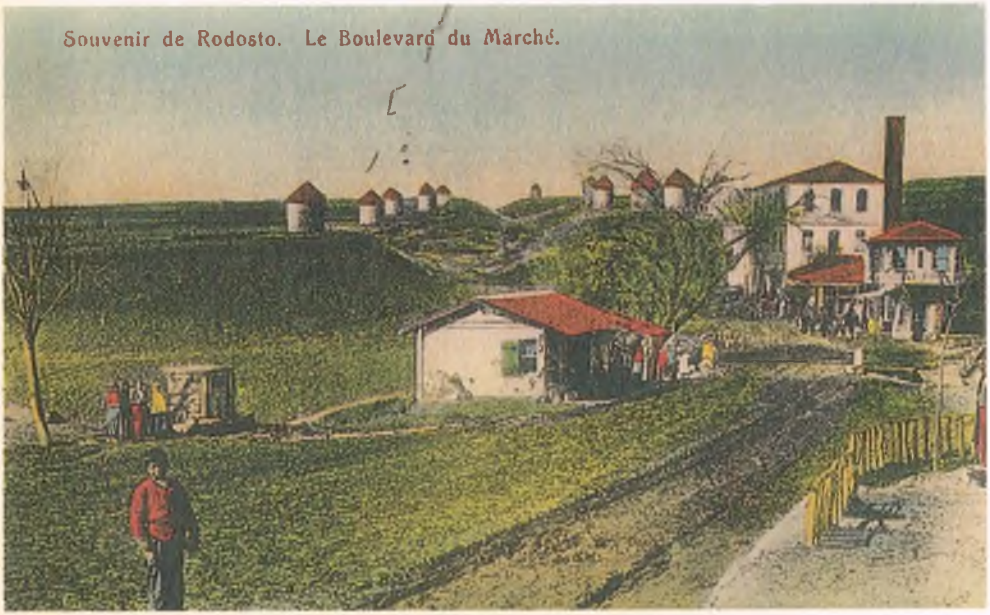
Ön Yüz

Bandırma dalgakıranı

Arka Yüz

Hatıra

6-19 Temmuz 1920
Y. Magnis

44. *Tekirdağ Hatırası. Çarşı Caddesi*

Tekirdağ 8-21/Temmuz 1920

Sevgili anne ve babam, dün şafakla, 3 saatlik bir savaştan sonra bölüğümüzle Tekirdağ'a çıktık, Türkler gitti. Ganimet çoktu.

[devamı sonraki kartpostalda]

45. *Tekirdağ Hatırası*

Onlardan ölen çoktu. Çok şükür bizden ölen olmadı. Ben çok iyiyim. Yolculuğumuz iyiydi. Çıkarmayı mavnalarla yaptık ve yarı belimize kadar denize girdik

[devamı sonraki kartpostalda]

46. *Tekirdağ Hatırası. Frenk Mahallesi*

[Sağda Rum "Visanthi" Derneği'nin binası]

Düşman toplarıyla bizi dövdü ama başarısızdı. Deniz kuvvetlerinin topları onları susturdu. Bugün temsilcimiz bay Gerusalmi'yi buldum ve o bana bu kartları verme inceliğini gösterdi ve şu an onun bürosunda yazmaktayım.

[devamı sonraki kartpostalda]

47. *Tekirdağ Hatırası. Balıkhane ve Oduncular Mahallesi*

Geçenlerde vapurda 13 Temmuz tarihli mektubunuzu ve gazeteleri aldım. Ama "France" ile cevaplandırdığımdan daha eskiydi. Zarfımın içinde üsteğmen Filipos Vakali'nin bir mektubunu bulacaksınız.

[devamı sonraki kartpostalda]

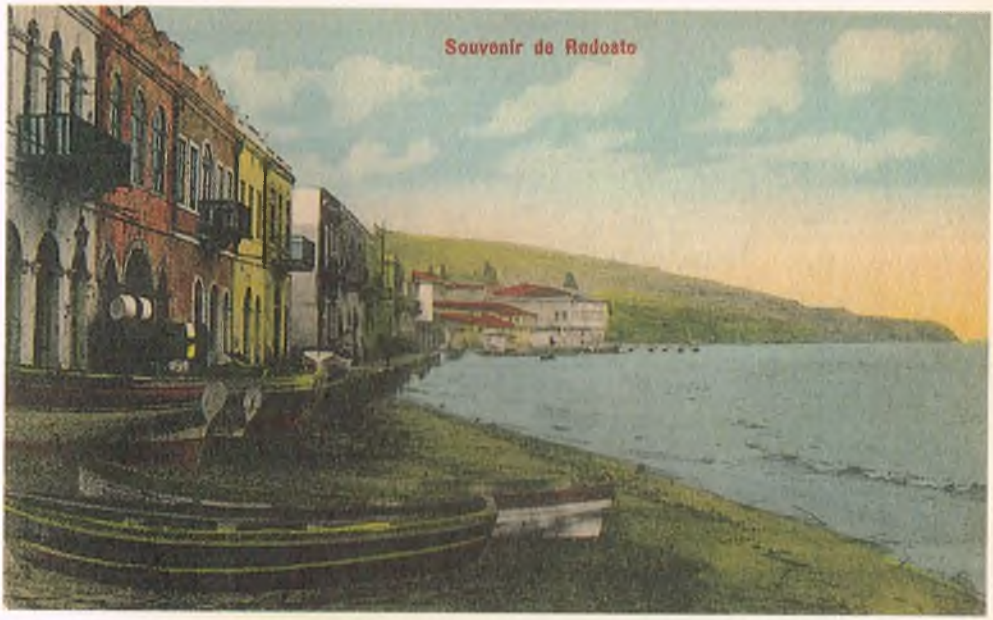

48. *Tekirdağ Hatırası*

Elden verirseniz size müteşekkir kalacağım. İstanbulludur. Çok iyi bir insandır ve bana çok yardımcı olmaktadır. Şimdi Trakya'da ilerleyeceğiz. Ama merak etmeyin. Tayyarcılar* Zeybeklerden daha hızlı kaçıyor.

[devamı sonraki kartpostalda]

* Tayyar taraftarları: Miralay Cafer Tayyar komutasındaki askerler.
Daha geniş bilgi için Giriş bölümüne bakınız.

49. *Tekirdağ Hatırası*

Dediklerine göre Aya Stefanos'a [Yeşilköy'e] geleceğiz. Bu doğruysa sizi yakında göreceğim demektir.

Umarım hepiniz iyisiniz. Size acele yazıyorum çünkü vaktim az ve Tekirdağdan

[devamı sonraki kartpostalda]

50. *Tekirdağ Hatırası*

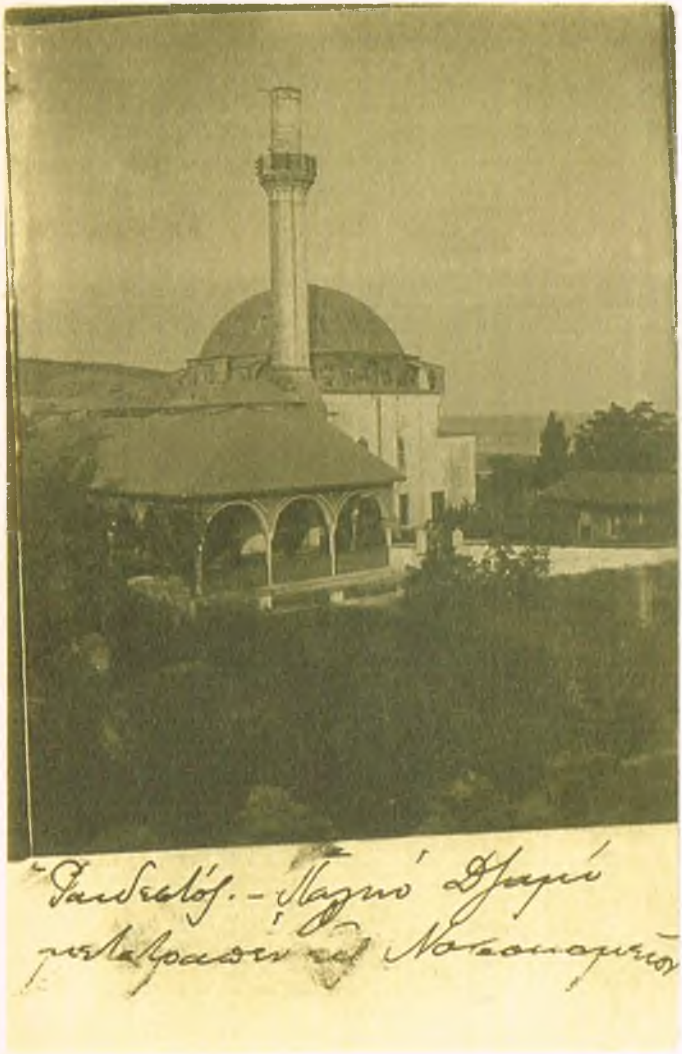
üç çeyrek mesafede kalıyoruz. Herkese selam söyleyin.
Hepinizi candan öperim
Sevgili oğlunuz
Hamiş : Fırsat çıktıkça size yazacağım.
Y.M.

51.

Ön Yüz

Tekirdağ. – Kentin sahili.

52.

Ön Yüz

Tekirdağ. – Hastaneye dönüştürülen eski cami

53.

Ön Yüz

Tekirdağ. – Kentin sahili

54.

Ön Yüz

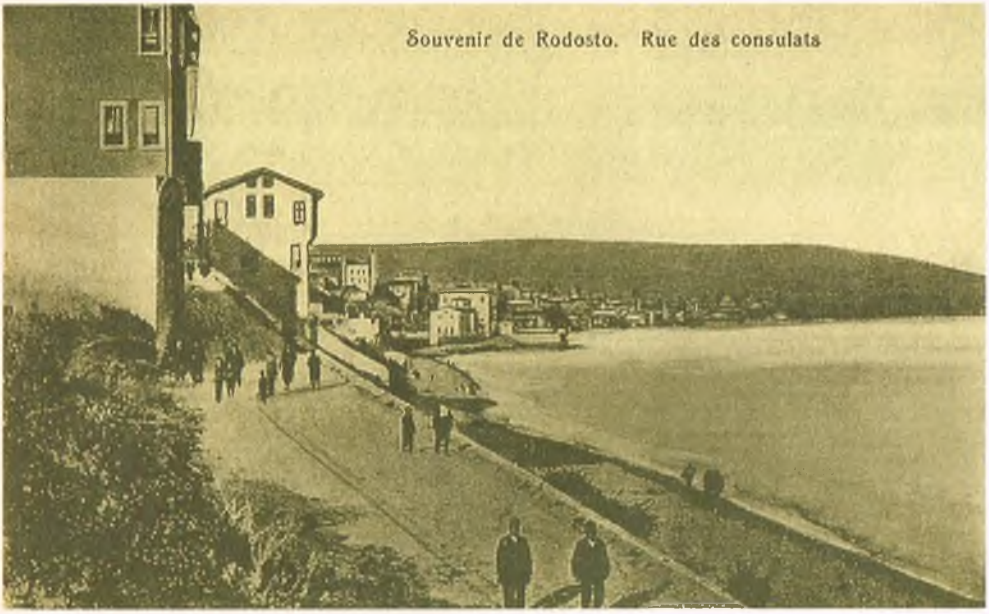
Tekirdağ. – 12 Temmuz 1920. Başkomutan Paraskevopulos (x), şerefine verilen resepsiyondan sonra yönetim merkezinin merdivenlerini inerken.

55.

Ön Yüz

12 Temmuz 1920. – Tekirdağ Metropoliti, Başkomutan sayın Paraskevopulos'un yönetim merkezinde şerefine verdiği resepsiyondan sonra binadan çıkarken.

56. *Tekirdağ Hatırası. Konsolosluklar Yolu*

Sevgili anne ve babacığım,

Ben çok iyiyim ve sizlerin de iyi olmanızı dilerim. On gündür mektubunuz elime geçmedi, ama umarım hepsi bir arada gelir. Alayımızın katıldığı harekâtla Trakya ele geçirildikten sonra yeniden buraya döndük. Dün elinize geçmiş olduğunu umduğum bir de anlatı eklemiştim. Artık barışın imzalanacağına inanıyorum ve böylece

[devamı sonraki kartpostalda]

57. *Tekirdağ Hatırası*

ben de sizleri görebilmek için ve bir yerlere gidip dinlenebilelim diye bir izin alabileceğimi umuyorum. 3-4 gün içinde bizleri buradan alıp bir yerlere götürecekler, ama nereye, bilemiyorum. Bazıları İzmit diyor, bazıları da Bursa, bazıları Bandırma ve bazıları İzmir. Bilemeyeceğim. Yarın bay Gerusalmi'ye gideceğim ve onun aracılığıyla mektup gönderip göndermediğinize bakacağım.

Yeniden, bütün bu seferlere rağmen

[devamı sonraki kartpostalda]

58. *Tekirdağ Hatırası. Balıkhane ve Oduncular Mahallesi*

sağlığımın çok iyi olduğunu bildirmek isterim.

Beni soranlara selamlarımı iletin ve Kostas ve küçük Liza'yı benim için öpün.

Hepinizi candan öperim

sizi çok seven oğlunuz

Yorgos

59.

Ön Yüz

(x) Albay sayın G. Kondilis
Tekirdağ. – Resmi merciler 19/7/1920'deki törenden sonra

60.

Ön Yüz
Tekirdağ. – Bayrağın direğe çekilmesinden sonra şehrin valisi (x) nutuk çekmekte.
19 Temmuz 1920

61.

Ön Yüz

Tekirdağ. – 19/7/1920'de resmi merciler bir törende

Arka Yüz

1. Tekirdağ Metropoliti
2. Tümen komutanı Sn. Mazarakis (İzmir Tümeni)
3. Tekirdağ valisi
4. 3. Piyade alay komutanı Sn. Y. Kondilis
5. Alayımızı izleyen basın muhabiri Sn. Laskaris.

62.

Tekirdağ. – 3. Piyade alayı komutanı albay Sn. Y. Kondilis (x), yardımcıları ve alayın kurşunlarla delinmiş bayrağı. Arkada Tekirdağ şehri.

Tekirdağ, 22 Temmuz 1920
Yorgos M. Magnis

63.

Harekât halinde ordu; Tekirdağ mevzilerinde

22 Temmuz 1920
Y. Magnis

64.

Sevgili anne ve babama
Tekirdağ'daki
yaşamımdan bir hatıra

22 Temmuz 1920
Y. Magnis

65.

Tekirdağ – 3. alayın 1. taburunun Tekirdağ'daki konaklaması

23 Temmuz 1920
Y. Magnis

66.

Tekirdağ – 3. Piyade
Alayı komutanı Albay
Sn. Y. Kondilis

23 Temmuz 1920
Y. Magnis

67.

Ön Yüz

16 Ağustos 1920'de Yunan topçularınca Uşak'ta havaya uçurulan köprü.
1-14 Aralık 1920

68.

Uşak, 24 Kasım 1920
Sevgili Lizacığım,
İyiyim. Sana benzeyen bir kart buldum ve sana postalıyorum.
Annemizin yortusu için uzun yıllar diliyorum.
Annemize uzun ömürler diliyorum.
Seni öpüyorum,

kardeşin Yorgos

69.

Sevgili annem ve
babama
Hatıra
Anadolu Seferi

Uşak, 1-14 Aralık 1920
Yorgos M. Magnis

70.

Saygıdeğer
büyük annem.
Bayramınız
münasebetiyle size
1921 Yeni Yılında
sağlık, sevinç ve mutlu
günler diliyorum.

Yorgos

71.

Sevgili kardeşim,
Mutlu Noeller! 1921
Yeni Yılı uğurlu ve
mutlu olsun.

Güney Köy,
19 Aralık 1920
Seni öpen kardeşin
Yorgos

72.

Hatıra
2. Bölükten arkadaşım
Yani Anagnostakis

Elvanlar, 10 Ocak 1921

73.

[Oturanlar:
Ekaterini, Liza ve
Mihail Magnis.
Ayaktakiler:
Kostandinos Magnis
ve Kostandinos
Kallinikos]

74.

Sevgili Lizacığım
Yarınki yortun münasebetiyle uzun ömür, mutluluk, sağlık ve derslerinde başarılar dilerim.
Candan kucaklarım

16 Ocak 1921
kardeşin Yorgos

75.

Sevgili anne ve babama
Uşak'a varış
Hatırası

Karakuyu, 26 Ocak 1921
Y. Magnis

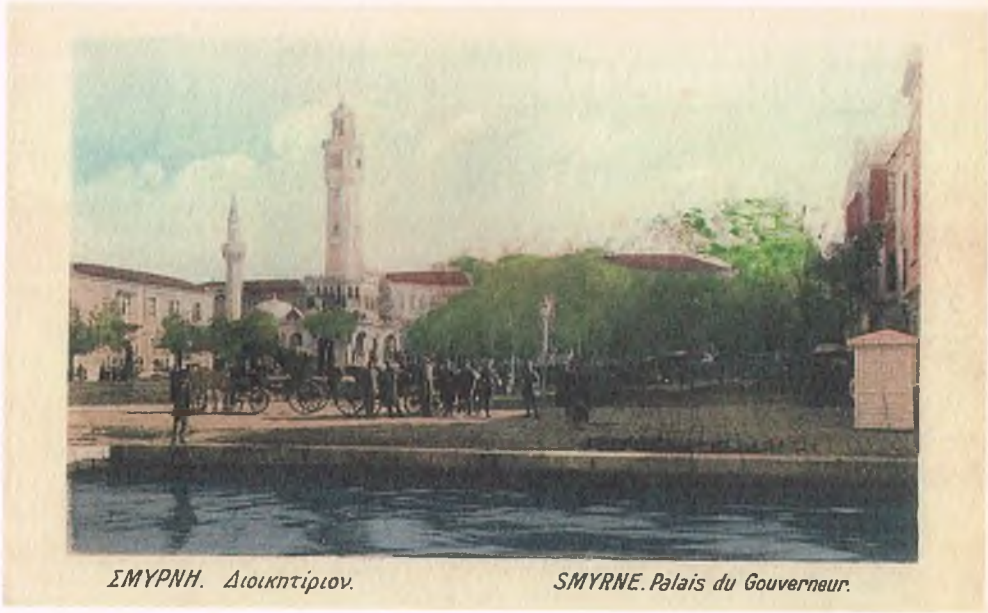
76. *İzmir panoraması*

77. *İzmir panoraması*

78. *İzmir. Kordonboyu*

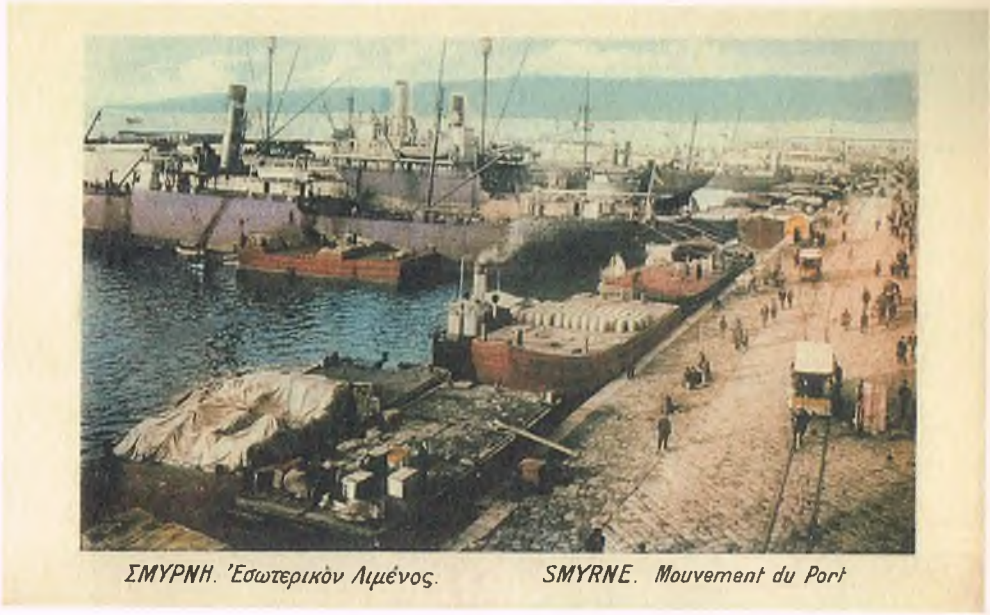
79. *İzmir. Konak* *İzmir. Hükümet Konağı*

İzmir hatırası

Uşak, 2 Şubat 1921
Y. Magnis

80. *İzmir. Gümrük*

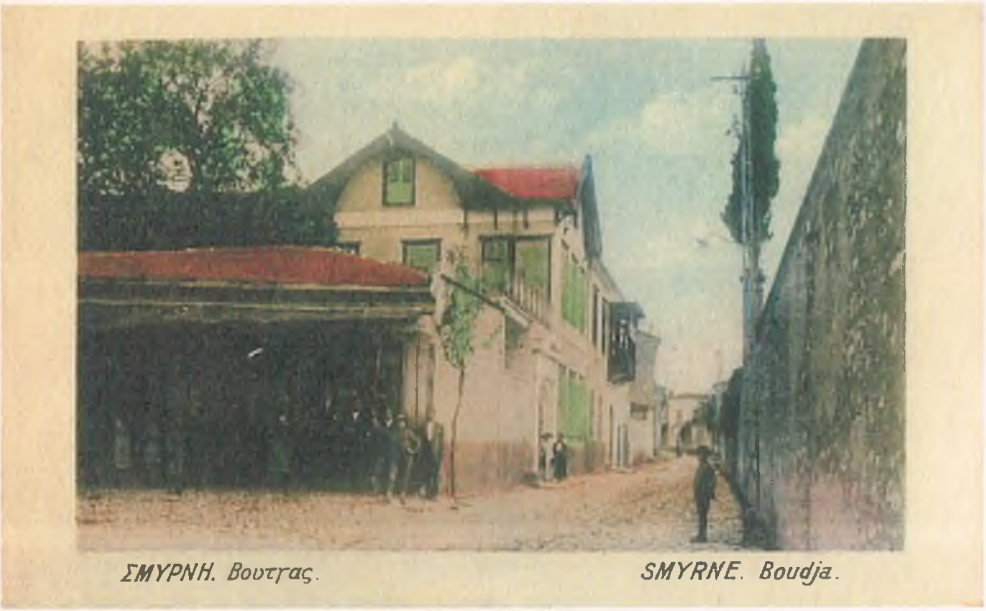
81. *İzmir. Liman*

82. *İzmir. Rıhtım, Café Paris*

83. *İzmir. Asker Evi*

84. *İzmir. Buca*

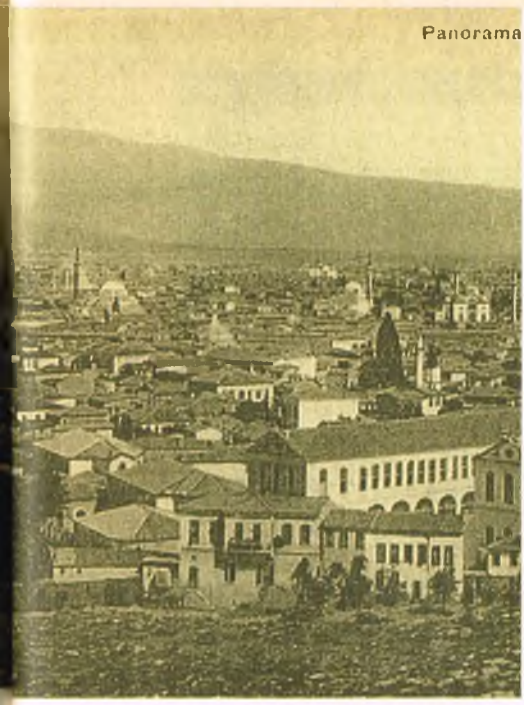
85. *İzmir. Basmahane İstasyonu*

Türk kışlası - Liman

Şehir merkezi

86. *İzmir panoraması*

İzmir Hatırası

Uşak 2 Şubat 1921
Y. Magnis

Kadifekale

87. *İzmir Hatırası* *Manisa'nın genel görünümü*

Sevgili Lizacığım,

Kartını aldım ve iyi olduğuna sevindim. Dün bulunduğum yeri görebilesin diye bu Manisa kartpostalını gönderiyorum.

Seni öpen kardeşin
Y. Magnis
Kula, 14/2/1921

Başarıların için seni tebrik ederim.

88.

Kula, 20 Şubat 1921

Sevgili Kostacığım. Bu aym 5'inde postaladığın kartı aldım ve iyi olduğuna sevindim. Vaktin olduğunda bana bir iki söz yazıver çünkü mektubunu almak beni çok sevindiriyor. Zarfın içinde birkaç posta pulu bulacaksın. Bunları bir kenara koy. Şimdiye kadar İzmir'den postaladığım mektubu ve paketi almış olmalısınız. Özellikle seninle ilgili yazdıklarımı kafana iyice koymanda yarar vardır, yoksa pişmanlık duyduğunda artık geç olabilir.

Seni ve küçük sevgili Liza'mı öperim. Seni çok seven kardeşin
Yorgos

89.

Sevgi ve saygı hatırası

Kula, 21 Şubat 1921
Y.S. Kokolas
Piyade Bölüğü

90.

Unutamayacağım ve
çok sevdiğim
arkadaşım Yorgos
Magnis'e, kardeşçe
sevgimizi ve askerlik
hayatımızı
hatırlaması için

Kula, 13 Mart 1921
Y.S. Kokolas
Piyade Bölüğü

91.

Sevgili anneme, babama ve kardeşlerime.

Lütfen cepheden sevgilerimi kabul edin; umarım kısa sürede sizleri yakından da kucaklarım.

[24 Mart 1921]
Y.M. Magnis

92.

Uşak hatırası

4 Nisan 1921
Yorgos Magnis

93.

Hatıra
Oğlunuz bulduğu bir eşeğe binmiş postaneye gitmeye hazır bulunuyor.

Uşak, 6 Nisan 1921
Sizi candan öperim
Yorgos Magnis

94.

Ön Yüz

Uşak, Osmanlı Bankası binası. 11 Nisan 1921

Arka Yüz

Uşak hatırası

11 Nisan 1921
Yorgos Magnis

95.

Ön Yüz

Uşak, Pazar yeri ve askeri arabalar. 11 Nisan 1921

Arka Yüz

Hatıra

Uşak, 11 Nisan 1921
Y. Magnis

Mutlu Paskalya

96.

Uşak İstasyonu

97.

Ön Yüz

Yaşasın Yunan ordusu
Uşak
Rum kilisesi

98.

Ön Yüz

General Kondilis, Paskalya'da, 1921
Uşak'taki 1. Ordunun konaklama yerinde
A.H.

99.

Ön Yüz

Başbakan [Dimitris Gunaris] Paskalya'da cephede

Uşak, Anadolu 1921
Uşak İstasyon Meydanı

100. *İstanbul. Haliç'in panoramik görünümü*

Bebek, 21 Nisan 1921

Çiçekler ince kâğıdın içindedir.

Sevgili Yorgom. Yortun münasebetiyle bu askerlik süresinde sana yeniden sağlık ve sabır dilerim. Bugün bir teneke içinde sana birkaç kurabiye, evde hazırladığımız biraz çörek, Paskalya mumu, Epitafyos için çiçek ve postanede tatlı kabul etmedikleri için senin için özel hazırladığım kuru portakalı gönderiyorum. Bunlar eline geç geçecek çünkü Paskalya geç geldi. Yakında sana mektup da yazacağım; bugün vaktim yok. Sana binlerce öpücük yolluyorum, dilek ve dualarımla

Seni çok seven annen
Ekaterini

101.

Sevgili oğlumuz Yorgos'a, bugün gittiğimiz Balıklı gezisinin hatırası olarak

Bebek, 22 Nisan 1921

[soldan sağa: Liza, Ekaterini, Konstandinos Magnis]

102.

Sevgili Kostacığım
İsim günü
münasebetiyle
candan çok senelere
der, mutluluklar ve
derslerinde başarılar
dilerim.
Seni candan öperim,

kardeşin
Yorgos
14 Mayıs 1921

103. *Ivy Lilian Close*
Güzellik Yarışması
Birincilik Ödülü

İzmir, 20 Mayıs 1921

Sevgili kardeş
Erin kız kardeşinin
Müdüre hanımı bana
adresinizi verip
sizinle Fransızca
mektuplaşacak bir
kardeş istediğinizi
söyledi.
Memnuniyetle sizin
bu kız kardeşiniz
olacağım. İsterseniz
kısa zamanda
haberlerinizi alırsam
memnun olacağım.
Nereli olduğunuzu
ve Fransızca'yı
nerede öğrendiğinizi
bildirin bana.

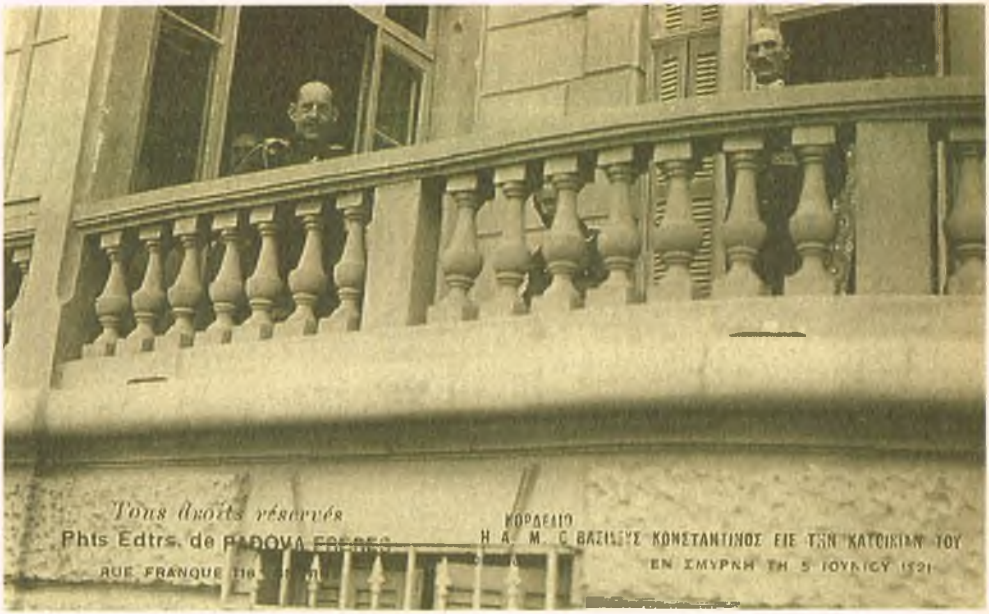
Kardeşçe elinizi sıkar
Kız kardeşiniz
Grenade

104. *Majesteleri Hellenlerin Kralı XII. Konstantin'in kabul töreni. İzmir 30 Mayıs 1921*

105. *Kordonboyu. Kral Konstantin'in rezidansı. 3 Haziran 1921*

106. *Kordonboyu. Majesteleri Kral Konstantin rezidansında. İzmir 5 Haziran 1921*

107.

Ön Yüz

Kral hazretlerinin karşılanması için yapılan hazırlıklar.

21 Haziran 1921.
Ana cadde, Uşak.

108. *İstanbul - Boğaziçi - Arnavutköy*

Bebek, 14-27 Haziran 1921

Sevgili Yorgo,

Hepimiz iyiyiz. Senin için endişe ediyoruz çünkü taarruzun başlayacağını duyuyoruz. Taarruz istediğimiz bir şey ama aynı zamanda çok da korkuyoruz. İstiyoruz çünkü bu vatan için iyidir, ama senin cephenin ön saflarında olduğunu düşündükçe de korkuyoruz.

Sizden farklı olarak bizler güzel bir mayıs ayı yaşadık. Havalar çok güzeldi ve herkes her gün Boğaziçi'nin içlerine ve adalara gezmeye gitti. Burada, Bebek'te, pazar günleri araçların artmasına rağmen ana baba günü oluyor (şimdi tramvayların sayısı arttı, büyük bir tanesi Taksim-Bebek hattında çalışmakta ve Şirket'in bir vapuru da parktaki iskeleye yanaşıyor). Akşamları tramvaylardaki kalabalık korkunç. Bebek'te artık birçok yeni gazino var. Büyükdere'de de, ama bunu bir sonraki mektubumda anlatacağım. Seni candan kucaklarım, kardeşin

Konstandinos M. Magnis

109.

Bebek,
21 Temmuz 1921

Sevgili Yorgo
Hepimiz iyiyiz ve senin de iyi olmanı dileriz. Günlerdir senden mektup almadık, seni çok merak ediyoruz. Bizi sık mektuplara alıştırdın ve şimdi iki günde bir mektup bekliyoruz. Geçen Cuma Konstandinos amcayla Büyükada'ya Aya Yorgi manastırına gittik. Tanrı seni korusun diye dua ettik. Çok güzeldi ve seninle harp sırasında yapmış olduğumuz geziyi hatırladım; sen de hatırladın mı? Teodoros dayı Romanya'ya gitti; şilep için. Bir ay içinde döner diye bekliyoruz. Seni Lizacıkla birlikte candan kucaklarız

Seni çok seven kardeşin
Konstandinos M. Magnis

110. *Prens Adaları. Büyükada.*

21 Temmuz 1921

Sevgili Yorgocuğum.

Son günlerde çok meşgul olduğumdan sana yazamadım. Hepimiz gayet iyiyiz ve senin de iyi olmanı candan dilerim. Bu ayın 2'sinden, –3'ünden beri senden haber almadık, biraz merak içindeyiz. Bugün annemize gideceğiz, umarız orada bir mektubunu bulacağız. Bizim için hiç merak etme, hepimiz iyiyiz. Paraya ihtiyacın varsa bir an önce göndermemiz için bize yaz lütfen.

Seni öpüyorum, seni çok seven annen

Ekaterini

Frère François sana en iyi dileklerini ve candan selamlarını iletiyor.

111. *İstanbul. Kayzer Wilhelm Çeşmesi*

Bebek, 14/8/1921

Sevgili Yorgocuğumuz

Büyük bir sevinç içinde 20, 26, 27, 29 ve 31 tarihli kart ve mektuplarını ve günlük emirlerin üç kısmını, hepsini bir arada aldık. Bugün mektup yazmak için pek vaktim olmadığı için yalnız bu kısa notla Kosta'nın senin için hazırladığı bisküviyi bir teneke kutu içinde sana yolladığımı bildiriyorum. Bisküviyi fırına Lizacığımız götürüp getirdi. Yarın Meryem Ana yortusudur, Beşiktaş'taki kiliseye gideceğim ve benden istediğin mumu yakacağım. Hepimiz sağlıklı olmanı candan dileriz ve yakında yanımıza muzaffer gelmeni dileriz. Uzaktan da olsa hepimiz seni candan öperiz

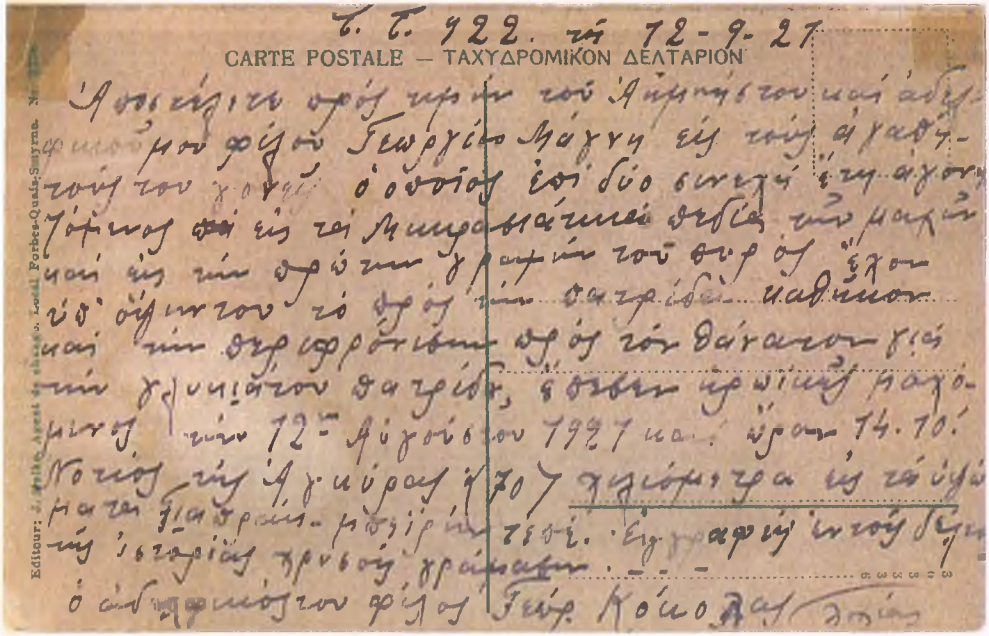
Seni çok seven annen

Ekaterini

112. *İzmir Hatırası Aya Fotini Kilisesinin Çan Kulesi*

[Yorgos Magnis'in ölümünü haber veren kartpostal]

112.

Posta Kutusu 922 [İzmir] 12/9/1921

Bu mektubu merhum ve kardeşim saydığım arkadaşım Yorgos Magnis'i anarak çok sevdiği anne ve babasına gönderiyorum. Gönlünde vatana karşı olan görev duygusu ve tatlı vatan adına ölüme meydan okuyarak iki yıl boyunca Anadolu'da savaş alanlarında ve cephenin en önünde savaşmış ve 12 Ağustos 1921'de ve saat 14.10'da kahramanca savaşırken, Ankara'nın 70 kilometre güneyinde, Yaprakbayır Tepe mevkiinde ölmüştür. Adı tarih sayfalarına altın harflerle yazılmıştır.

Kardeş ve arkadaşı Yorgos Kokolas
Çavuş

Bu kitapçık sıradan bir olayı anlatıyor; bir erin ölüm seferini. İstiklal Savaşı sırasında Yunan Ordusu saflarında çarpışırken Ankara yakınlarında, Sakarya'da ölen "isimsiz" bir genç. Erin adı Yorgos Magnis. Kusuru çoktu. Kahramanlığa ve Megali İdea'ya, yani vatan topraklarının genişletilmesi gereğine inanmıştı. Doğduğu kenti, İstanbul'u "vatan" bellememiş, soyut Yunanlılık kavramına sarılmıştı, yani milli bir ideale. Çocuk yaşta ölmeyeceğine inanmış, kilisede bir mum yakınca Tanrı'nın koruması altında olacağını sanmıştı; mutluluğu aşkta, sporda, şiirde, parada değil, "sınırsız sınırlarda" aramıştı. Son iki yüzyılda bu tür savaşlarda Türk ve Yunanlı gençlerden böyle binlercesi öldü. Sonunda bizim aklımızda kalan sadece bazı tarihler ile kazanılan veya kaybedilen topraklardır. Bu kitapçık ise "meçhul asker" dediklerimizin de özel bir yaşamları olduğunu hatırlatıyor. Bir ölü, geride kalan yakınlar, anneler, babalar, ağabeyler, bazen bir küçük kız kardeş, büyükanneler, satır aralarında gizli pişmanlıklar, çamurlu cephelerde yıkılan en romantik düşler... Er Yorgos'un son saatlerini, son düşüncelerini ve duygularını hiç öğrenemeyeceğiz ama elimizde Yorgos'un Anadolu'nun çeşitli kentlerinden (İzmir, Karşıyaka, Buca, Kula, Manisa, Balıkesir, Bandırma, Tekirdağ, Uşak) İstanbul'daki ailesine yolladığı 112 kartpostal ve fotoğraf var. Bu kartpostallar bir rastlantı sonucu 1973'te İstanbul'da terk edilmiş eski bir Rum yetimhanesinde, mavi bir kurdeleyle şefkatle diyebileceğimiz bir biçimde bağlanmış olarak bulundu. Bu fotoğraf ve kartpostalları bularak bu kitabı bize kazandıran Akilas Millas İstanbullu bir ortopedist ve spor hekimi. Şimdi Yunanistan'da yaşayan Millas aynı zamanda bir araştırmacı ve yazar. Bu kitabından başka Heybeliada, Büyükada, Kınalıada-Burgazadası, Marmara Denizi, İstanbul, İstanbul Mühürleri, Kadıköy ve Terkos Metropolitlikleri'nde Mühürler ile Pera ve Beyoğlu adlarında, Yunanca ve İngilizce yayınlanmış eserleri var.

İnsan ve Toplum Dizisi

Kitap Yayınevi

ISBN 975-8704-66-4

9 789758 704668